

bonden, gaven Thomson tijd en lust zijne dichterlijke oefeningen voort te zetten. Hij bewerkte nu zijn *Poem upon Liberty*, dat echter met minder bijval werd ontvangen, dan hij had verwacht.

Niet lang na den dood van zijn beschermer, werd hem zijne betrekking ontnomen, en nu zag hij zich genoodzaakt, door schrijven in zijn onderhoud te voorzien. Hij leverde eenige treurspelen, die weinig opgang maakten, ofschoon het »*Rule Britannia*,» uit den *Manfred*, een volkslied is geworden. De Prins van Wales, die naar de gunst des volks dong, en daarom schrijvers en dichters voor zich zocht in te nemen, verschaftte hem eene jaarwedde van 100 p. St., die later met 300 p. St. vermeerderd werd, toen hij de betrekking kreeg van opzigter over de Leeward Islands, met de vrijheid, zich daar door een ander te laten vervangen.

Nu zocht Thomson zich eene bevallige landelijke woning uit te Kewlane, nabij Richmond, waar hij zijn *Castle of Indolence* afwerkte — doch reeds in 't volgende jaar kwam hem, te midden van al zijn stil genot en zijne grootsche plannen, de dood opeischen. Van Londen, na eerst gewandeld te hebben, in een bootje huiswaarts gekeerd zijnde, openbaarde zich eene zware verkoudheid, welke hem eene hevige koorts op 't lijf joeg, waaraan hij in zeven-en-veertig-jarigen ouderdom overleed.

OLIVER GOLDSMITH.

1728—1774.

WERKEN.

Gedichten: *The Deserted Village*. — *The Traveller*.

Blijspelen: *The Good natured Man*. — *She Stoops to Conquer*.

Proza: *The Vicar of Wakefield*. — *The Citizen of the World*. —

History of Rome, of Greece en of England, enz.

Deze uitstekende prozaschrijver en keurige dichter werd te Pallas, een dorp in 't Iersche graafschap Longford, ge-

boren. Zijn vader, die negen kinderen had, was een arme *curate*, die het *te kort* van zijn karig inkomen moest aanvullen, door het bebouwen van eenig land.

Na eene goede landelijke opvoeding te hebben genoten, werd hij te Dublin als *Sizer*, in Trinity college, opgenomen, waarvoor zijn achtingswaardige oom Thomas Contarini, van Italiaansche afkomst, en geestelijke van de Engelsche kerk, het noodige geld verschafte. De lotgevallen en het karakter van dezen oom heeft hij, in zijn *Vicar*, als Dr. Primrose geschetst.

Nu leide Goldsmith een onbezorgd en regelloos leven, en toen hij een zijner onderwijzers eens zoodanig had vergramd, dat deze hem een oorveeg gaf, pakte hij zich weg, en ging in ellende en armoede rondzwerfen. Een zijner broeders zocht hem weder op, voorzag hem van andere kleederen, en bragt hem naar 't college terug, waar hij nu weldra den graad van B. A. (Bachelor of Arts) verkreeg.

Met vreugde verliet hij de universiteit, begaf zich naar Lissoy, waar zijn vader intusschen was geplaatst en ook reeds gestorven, en bragt daar twee jaren, te midden zijner familie, in ledigheid en zwerfen door. Vervolgens werd hij gouverneur bij eene Iersche familie, doch hield het daar slechts een jaar uit, dewijl zijn oom hem 50 p. St. zond, om te Dublin in de rechtsgleerdheid te gaan studeeren. Al dit geld verloor hij in een speelhuis, maar hij wist nog eene som te krijgen, studeerde daarop anderhalf jaar in de medicijnen te Edinburg, trok toen een wissel van 20 p. St. op zijn goeden oom, en scheepte zich met dit geld naar Bordeaux in.

Tegenwind dreef het schip naar Newcastle, waar Goldsmith gevangen werd gezet met de geheele ekwipaadje, voornamelijk Schotten in Fransche dienst, welke in hun vaderland voor Frankrijk hadden geworven. Hij wist echter zijne onschuld te bewijzen, herkreeg zijne vrijheid, na veertien dagen gevangenschap, en begaf zich toen met een ander schip naar Rotterdam.

Zijn doel was in Leyden te studeeren, gelijk meer En-

gelschen in dien tijd deden, doch na verloop van een jaar, nog eer hij een graad had verkregen, besloot hij met niet meer dan een guinje op zak, een hemd aan 't lijf en eene fluit in de hand, eene voetreis door Europa te doen. Onze landgenooten schijnen hem niet zeer bevallen te zijn; althans in zijne werken legt hij niet veel sympathie voor de Nederlanders aan den dag. Door België kwam hij in Frankrijk, waar hij — juist zoo als hij van George Primrose in den *Vicar of Wakefield* verhaalt — zich voedsel en nachtverblijf wist te verschaffen, door op 't land voor de boeren op de fluit te spelen, en in de kloosters met de monniken te redetwisten. Vervolgens begaf hij zich naar Zwitserland, waar hij de eerste schetsen van zijn voortreffelijk dichtstuk, *The Traveller*, aan zijn broeder zond; zwierf daarna door Italië en promoveerde te Padua, na een verblijf van eenige maanden, tot doctor in de geneeskunde. Twee jaren had hij aldus geheel alleen, en in de grootste armoede rondgezwalkt, toen hij in Engeland terugkwam.

Het eerste, waarvoor hij te zorgen had, was in zijn onderhoud te voorzien. Hij werd daarom eerst apothekersbediende, en later, onder bescherming van een oud collégievriend, geneesheer; doch ook hierin slaagde hij niet, en nu verbond hij zich voor eenigen tijd als ondermeester bij Dr. Milner te Peckham, nabij Londen.

Negen en twintig jaar oud, onderwierp hij zich aan een examen, om bij de geneeskundige dienst in 't leger of op de vloot te worden opgenomen, doch men keurde hem daartoe ongeschikt. Om bij dit examen goed gekleed te kunnen verschijnen, had hij een pak kleeren weten te bekomen, op voorwaarde van ze te kunnen terug geven, in geval hij niet slaagde. De uitgever van de *Monthly-Review*, in welk tijdschrift Goldsmith veel schreef, was borg voor hem gebleven; maar de omstandigheden waren dringend. Goldsmith, ofschoon niet geslaagd, gaf de kleederen niet terug, betaalde ze ook niet, doch verpandde ze. De uitgever werd toornig, dreigde — en onze schrijver antwoordde: »Ik ken geen grooter ramp dan eene gevangenschap, en

zie wel in, dat gij daarop doelt. Sedert drie of vier weken heb ik er het onvermijdelijke van ingezien, en smeek haar nu af als eene gunst, die mij welligt van iets noodlottigers zal terughouden. Ik heb eenige jaren een ellendig bestaan rondgesleept — zal dan eene gevangenis verschrikkelijk voor mij zijn?" — Zijne vruchtbare pen redde hem.

Sedert dien tijd leefde Goldsmith alleen van de opbrengst zijner geschriften, welke hij jaarlijks op 1000 p. St. kon schatten, en toch bleef hij steeds worstelen met zorg en gebrek. Zijne overgrootte liefdadigheid, zoolang hij iets bezat, zijne buitensporigheid in 't kleeden en verregaande zorgeloosheid waren hiervan oorzaak.

Op zekeren dag krijgt Dr. Johnson, schrijver van den *Rassalas* — dien hij in eene week voltooide, om de begrafenskosten zijner overleden moeder te dekken — eene boodschap van Goldsmith, met verzoek, eens bij hem te komen, daar hij in groote verlegenheid was.

Johnson geeft dadelijk een guinje mede voor den schrijver, met de belofte terstond zelf te zullen volgen. Bij Goldsmith komende, vindt hij dezen in groote woede, daar men hem, wegens 't niet betalen der huishuur, in zijne kamer gevangen hield. De guinje had Goldsmith ontvangen, en daarvoor terstond een flesch wijn laten halen, waarin hij nu zijn toorn wilde verzetten. Johnson kurkte den wijn weder digt, zocht den schrijver tot bedaren te brengen, en vernam daarop dat deze juist een roman had voltooid. Dit was de *Vicar of Wakefield*. Vol hoop begeeft Johnson zich daarmede naar een boekverkooper, van wien hij er 60 p. St. voor weet te krijgen, en redt aldus den armen Goldsmith. De boekverkooper had echter zoo weinig vertrouwen in 't werk, dat hij het eenige maanden in zijn lessenaar hield gesloten, eer hij met de uitgave een aanvang durfde maken.

Door het vele nachtbraken en onafgebroken werken, haalde Goldsmith zich eene ziekte op den hals, waarin hij andere geneesmiddelen gebruikte, dan zijn arts hem voorschreef, en die hem op den leeftijd van slechts vijf en veertig jaar ten grave sleepte.